

СПЕЦИАЛНОСТ „КИТАИСТИКА“

Избираеми дисциплини за зимен семестър 2019 - 2020 година

I курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Базисна фонетика на китайския език (изпит)	курс	1+1	2	ас. Стефан Иванчев
2.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзъ“ и „Джуандзъ“ (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас д-р Теодора Куцарова

II курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Държавно и политическо устройство на Китай (изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев (Аксиния Колева - хоноруван)
2.	Китайски фолклор (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	ас. д-р Евелина Хайн
3.	Свещени места във фолклора на източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	ас. д-р Евелина Хайн
4.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Накс Стефанов

5.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова
6.	Политически системи в Източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
7.	Новият път на коприната - стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП) на КНР (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
8.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзь“ и „Джуандзь“ (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас д-р Теодора Куцарова

III курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 4 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Огранич ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Държавно и политическо устройство на Китай (изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев (Аксиния Колева - хоноруван)
2.	Китайски фолклор (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	ас. д-р Евелина Хайн
3.	Свещени места във фолклора на източна Азия (изпит)	фак	2+0	2	ас. д-р Евелина Хайн
4.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. дфсн Нако Стефанов

5.	Граматика на средновековните китайски текстове (комбиниран изпит)	курс	2+0	2	доц. д-р Антония Цанкова
6.	Китайски език за екскурзоводи (изпит)	спец	2+0	2	ас. д-р Веселин Карастойчев
7.	Икономически превод от и на китайски език (изпит)	спец	2+0	2	ас. Стефан Иванчев
8.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова
9.	Граматика на китайския публицистичен текст (изпит)	спец	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
10.	Политически системи в Източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
11.	Новият път на коприната - стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП) на КНР (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
12.	Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзь“ и „Джуандзь“ (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас д-р Теодора Куцарова

Педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Психология	фак	4+0	4	проф. д-р сн Йоана Янкулова

IV курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 6 кредита**

	Дисциплина (форма на контрол)	Ограниче ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Свещени места във фолклора на източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	ас. д-р Евелина Хайн
2.	Проблеми на икономическото развитие на Китай (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Накс Стефанов
3.	Икономически превод от и на китайски език (изпит)	спец	2+0	2	ас. Стефан Иванчев
4.	Китайски език за екскурзоводи (изпит)	спец	2+0	2	ас. д-р Веселин Карастойчев
5.	Граматика на средновековните китайски текстове (комбиниран изпит)	курс	2+0	2	доц. д-р Антония Цанкова
6.	Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.) (изпит)	фак	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова
7.	Фоносемантични преноси в китайския език и култура (Фонетичното съзвучие в китайския език и култура) (изпит)	спец	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
8.	Граматика на китайския публицистичен текст (изпит)	спец	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев

9.	Политически системи в Източна Азия (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев
10.	Новият път на коприната - стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП) на КНР (комбиниран изпит)	фак	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев

Факултативен педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	Огранич ние	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр
1.	Аудио-визуални и информационни технологии в обучението (изпит)	фак	1+0	1	гл. ас. д-р Симеон Хинковски
2.	Методика на чуждоезиковото обучение (комбиниран изпит)	фак	2+2	4	лекции - проф. Димитър Веселинов; упражнения - доц. д-р Антония Цанкова
3.	Текуща педагогическа практика (изпит)	фак	0+3	3	Цветелина Недялкова, хоноруван

АНОТАЦИИ

I курс

Базисна фонетика на китайския език

(изпит)); хорариум 1+1; кредити 2;

титуляр: ас. Стефан Иванчев;

Фонологичната система на китайския език е изключително специфична, с някои основни особености, които са изцяло нехарактерни за българския и другите индоевропейски езици, като например наличието на тонална система, на алвеопалатални съгласни фонемни, на ударение, изразяващо се в различна дължина на сричката, а не в интензитета при учленяването на сричката, и др. С оглед на значителните затруднения, които изучаващите китайския език срещат при усвояването на тази специфика, тя налага запознаването с основните фонетични и фонологични характеристики на езика и практическото им прилагане както при вокалното артикулиране, така и при слуховото възприемане на проявленията на езика. От друга страна китайският фонетичен инвентар е достатъчно ограничен. Ето защо комплексното усвояване на съответните знания и придобиването на съответните произносителни умения е не само напълно възможно, но и особено важно да се реализира в самия начален етап от изучаването на китайския език. Така се работи

интензивно и се свежда до минимум неизбежното допускане на множество предвидими грешки от начинаещите, развиват се съвършено новите и необходими умения за чуване и произнасяне на тоновете, за учленяване на специфичните сегментни елементи на китайката сричка. Така се избягва по-нататъшното затвърждаване на грешките, лесното им превръщане във вредни навици и трайни дефекти в произношението. Усвояването на този начален комплекс е залог за бъдещото успешно овладяване на говоримия китайски език от българските студенти.

Курсът по базисна фонетика на китайския език развива знанията и тренира произносителните умения на новопостъпилите учащи в специалност „Китаистика“ в СУ спрямо фонетичната система на изучавания език, като ключов елемент от материала по практически китайски език към уводния курс на специалността, и акцентира именно върху отликите ѝ с по-познатите на българските учащи езици, а също така и с писмената система *пинин*, използвана за фонетичното отразяване на китайския език с латински букви. Положилите курса научават и основни елементи от фонетиката на езика, като характеристиките на тоновете, специфични явления като *еризация* и *сандхи*, особеностите на т.нар. *нулев тон* и др.

Философско и текстологично разглеждане на трактатите „Лаодзь“ и „Джуандзь“ - първи, втори и трети курсове

(изпит); хорариум 2+0; 2 кредита

титуляр: гл. ас. д-р Теодора Куцарова

Целта на лекционния курс на дисциплината „Философско и текстологично разглеждане на трактатите “Лаодзь” и “Джуандзь” е да запознае студентите с разнообразната философска и лингвистична проблематика, засягаща едно от най-интересните китайски автохтонни мисловни школи – даоизма, взела началото си от Лаодзь (VI-V в. пр.н.е.) и достигнала кулминация при Джуандзь (IV–III в. пр.н.е.). На базата на прочит в оригинал на текстологично уточнени фрагменти от двете произведения “Даодъдзин” и “Джуандзь”, курсът навлиза в онтологичните, епистемологични и психологични възгледи за естеството на взаимодействието между човека и природата. Проследяват се отлаганията на първобитни вярвания, свързани с астрономически наблюдения и с първичния език на мита, роден от анимизма, като на анализ се подлагат моделите на даоистка трансценденция и архетипната святост на светлината като фундаментална когнитивна единица.

Курсът разисква и проблеми, свързани с философски най-точния превод на основните термини от понятийния апарат на даоизма.

II курс

Държавно и политическо устройство на Китай – втори и трети курсове

(изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: проф. д-р Александър Алексиев, Аксиния Колева - хоноруван;

Целта на лекционния курс към дисциплината „Държавно и политическо устройство на Китай“ е да запознае студентите с развитието на феодалната система в Китай от древността до началото на 20 век. Курсът разглежда процесите в началото на 20 век, устройството на Китайската република, устройството на законодателните и изпълнителни държавни органи, запознава с акценти в работата на образователната, правната и здравна система в Китай, разглежда структурата на ККП и нейната роля в управлението на държавата, дейността на Народния политически консултативен съвет на Китай, административно-териториалното деление на Китай, съвременен развитие на икономиката.

Китайски фолклор - първи и трети курсове

(комбиниран изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: ас.д-р Евелина Хайн;

Запознавайки студентите с текстове от китайското народно поетическо творчество, дисциплината “Китайски фолклор” ги въвежда в интердисциплинарното поле на китаистиката, където се пресичат етнология, литературознание, езикознание, философия и културология. На базата на обширен фактологичен материал и работа с оригинални текстове се въвеждат основни понятия от китайската фолклористика, като паралелно се усвоява и терминологичния инструментариум на европейската фолклористична наука.

Свещени места във фолклора на източна Азия - първи, трети и четвърти курсове

(комбиниран изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: ас. д-р Евелина Хайн

Курсът разглежда идеята за свещеното място във фолклора на източна Азия. Проследяват се главните взаимовръзки и влияния между религиозно-фолклорните комплекси на отделните култури в региона – Китай, Япония, Корея (Северна и Южна), Монголия, Тибет и Виетнам. Представят се конкретни произведения от различни фолклорни жанрове (митове, предания, песни, паремии, песенно-повестувателни форми), отразяващи култа към свещените места в съответните страни. Разглежда се ролята на фолклорно-религиозната представа за свещените места в процеса на развитие на модерния културен и религиозен туризъм в региона на източна Азия.

Проблеми на икономическото развитие на Китай - втори, трети и четвърти курсове

(изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: проф. дфсн Нако Стефанов;

Курсът е предназначен за студентите от бакалавърска степен. Целта му е запознаването на

студентите с проблемите на икономическото развитие на Китай. КНР през последните десетилетия на втората половина на XX и сега в началото на XXI векове демонстрира най-висока динамика.

Курсът е изграден на базата на проблемно-хронологичния и сравнителния подходи. Класифицират се основни периоди на изграждане и развитие на базовите социално-икономически модели в Китай. Очертават се базовите геополитически политически, геоикономически и икономически, социокултурни и други фактори, въздействащи върху формирането, развитието и трансформирането на съответните социално-икономически модели в страната.

Характеризират се ключовите проблеми в икономическото развитие, както и най-важните параметри на това развитие във времето.

Езикови особености на гадателните надписи от династия Шан (XIV–XI в. пр.н.е.) -

втори, трети и четвърти курсове

(комбиниран изпит); хорариум 2+0; кредити 2

титуляр гл. ас. д-р Теодора Куцарова

Целта на лекционния курс на дисциплината „Гадателните надписи от династия Шан (14–11 в. пр.н.е.)“ е да запознае студентите с еволюцията на китайския език като функция на писмените знаци. Курсът разкрива спецификата на най-ранните форми на йероглифите, високото им ниво на архетипизация, която разклонява когнатите и налага възприемане на света чрез класификация по видове; антропологизацията (човешкото тяло/съзнание като средство за моделиране на взаимодействието на човека със света) и др.

По време на занятията се борави с оригинали на гадателни надписи от 1-ви до 5-ти период, разглеждат се йероглифи-корени *zigen* с разпознаваема форма и групирането им в когнатни клъстери посредством реконструкция на древното четене. Развива се “диахронното въображение” чрез въвеждане на някои честотни графемии, произлезли от непознати за съвременния човек предмети от бита на шанците.

Курсът анализира и граматичните особености на текстовете: части на речта, видове синтагми, словоред, видове сложни изречения, като по този начин дава основни знания по историческа граматика и улеснява изучаването на старокитайския език.

Политически системи в източна Азия - втори, трети и четвърти курсове

(изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: проф. д-р Александър Алексиев

Програмата по „Политически системи в източна Азия“ разкрива историята на политическото развитие на основните три страни в региона – Китай, Корея и Япония. Анализират се социалните, културните, политическите, и икономическите характеристики на всяка от страните в синхронен и диахронен план. Проследява се специфичното влияние на конфуцианската традиция и историческата взаимообвързаност върху динамиката на вътрешните процеси, развитието на политическите системи, и отношенията на страните от този регион с външния свят.

Новият път на коприната - стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП) на КНР - втори, трети и четвърти курсове

(комбиниран изпит); хорариум 2+0, 2 кредита

титуляр: проф. д-р Александър Алексиев

Курсът „Новият път на коприната и стратегията „Икономически пояс. Морски път“ на КНР“ запознава студентите с най-новата геополитическа инициатива на КНР, наричана от някои китайски експерти „нов етап на отваряне на Китай към света“. Разглеждат се икономическите и геополитическите мотиви зад инициативата ИПМП, китайските концепции за целите и задачите на двойната стратегия, проектообхвата и срока за изпълнение, концептуалната рамка на шестте икономически коридора, ключовите области и механизми на сътрудничество. Разсъждава се върху геостратегическото и икономическо значение на инициативата както за Китай, така и за Европейския съюз, като се отбелязват и сериозните предизвикателства пред реализацията на мегапроекта. Специално внимание се отделя на ролята на България като една от 16-те страни от ЦИЕ в район, който е ключов за успеха на Новия път на коприната и разполага със свой отделен механизъм за сътрудничество с Китай (16+1). Районът на Балканите е междинна зона, - транспортен възел, в който пътищата на Икономическия пояс на коприната се пресичат с наземните трасета на Морския път на коприната, тръгващи от пристанището в Пирея, което вече е 100% китайска собственост. Оттук минават линиите, които трябва да свържат Китай и Азия като цяло с Европа, – основната стратегическа цел на ИПМП, и по-специално – надеждната и бърза логистична връзка с развитите страни от Западна Европа, най-големия пазар на Китай. В резултат се подобряват допълнително и комуникациите на страните от ЦИ и ЮИ Европа, и страните от Източното партньорство, с района на Средиземноморието.

III курс

Граматика на средновековните китайски текстове - трети и четвърти курсове

(комбиниран изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: доц. д-р Антония Цанкова;

Целта на лекционния курс към дисциплината «Граматика на средновековните китайски текстове» е да запознае студентите със състоянието и развитието на граматичните форми и лексико-граматичните конструкции в китайския език за периода III – XVI в. Курсът поставя основен акцент върху формирането на новия литературен език “байхуа”, имащ за основа

разговорните форми на речта, за разлика от класическия книжовен език “уънйен”, отразяващ лексико-граматичната структура на древнокитайския език. За целта се прави анализ на граматичната структура на писмени паметници, създадени през отделните етапи на зараждане и утвърждаване на езика “байхуа” в писмената литература. Освен това се разглеждат по-ранни произведения, които предхождат формирането на “байхуа” и в които започват да се появяват лексикални и граматични елементи, характерни за разговорния език. Изучаваните произведения са подбрани според степента, в която те отразяват разговорния език на своето време, без да се разглеждат произведенията, написани на “уънйен” в изследвания период.

Китайски език за екскурзоводи - трети и четвърти курсове

(изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: ас. д-р Веселин Карастойчев;

Целта на лекционния курс към дисциплината «Китайски език за екскурзоводи» е да даде на студентите познания в обобщен вид и да тренира умения в екскурзоводската материя и поднасянето ѝ на китайския турист – от чисто техническите процедури през лингвистичната и културологична компетентност на туристическите беседи до поведенческите модели на екскурзовода. В курса на обучение по дисциплината «Китайски език за екскурзоводи» са предвидени реални и виртуални обиколки (напр. на София, Пловдив, Национален исторически музей и др.), които подпомагат усвояването на практически екскурзоводски умения.

Икономически превод от и на китайски език - трети и четвърти курсове

(изпит); хорариум 2+0; кредити 2;

титуляр: ас. Стефан Иванчев;

Дисциплината представя последователно основните типове икономически преводи – макроикономически и финансови отчети, документи, обслужващи стопанския оборот, научни икономически текстове и др. Основната насоченост на курса е практическа – целта е студентите да бъдат подготвени за бъдещата си работа с китайски език в областта на икономиката, бизнеса и стопанската дейност.

Граматика на китайския публицистичен текст

(изпит); хорариум 2+0; кредити- 2

титуляр: проф. д-р Александър Алексиев

Лекционния курс по дисциплината “Граматика на китайския публицистичен текст” задълбочава познанията на студентите върху граматичните особености на публицистичния стил по тематично подбрани материали от занятията по четене на публицистика в дисциплината практически китайски език. Чрез този курс студентите надграждат знанията си по лексика и граматика на китайската преса, усвояват повече граматични конструкции.

Психология

(изпит); хорариум 4+0; кредити- 4

титуляр: проф. дп сн Йоана Янкулова

Курсът по «ПСИХОЛОГИЯ» запознава студентите с класическите научни постановки, съвременните постижения и основните предизвикателства пред психологията в сферата на образованието.

Студентите научават повече за възрастовите особености на учениците и психологическите измерения на учебната им дейност, общуването и междуличностните взаимодействия в училищна среда. Освен това се усвояват системни знания и се формират професионални умения за

самостоятелно изследване на особеностите във възрастовото, психичното, когнитивно-интелектуалното, емоционалното, мотивационното и поведенческото функциониране на учениците и учителите в образователния контекст.

Студентите изучават психологическите закономерности във формирането на личността на ученика в процеса на израстване, обучение, общуване, игра, самоподготовка и саморегулация.

Студентите се запознават и с особеностите на личността и професията на учителите, научавайки за техните начини за ефективно справяне със социално-образователните предизвикателства в личен и професионален план.

Студентите формират професионални умения за адекватни взаимодействия в училище с ученици, учители, родители.

IV курс

Фоносемантични преноси в китайския език и култура (Фонетичното съзвучие в китайския език и култура)

(изпит), хорариум: 2+0; кредити 2

титуляр: проф. д-р Александър Алексиев

Лекционният курс към дисциплината «**Фоносемантични преноси в китайския език и култура**» запознава студентите със спецификата и разнообразните прагматични функции на семантичните преноси по фонетично съзвучие (谐音) в китайския език: явление, което представлява по същество игрословие, - фоносемантичен пренос, основан на полисемия, омонимия, омофония или паронимия. Мястото и ролята на това явление в традиционната и съвременната китайска култура обаче далеч надхвърля функциите на обичайната игра на думи като прием от лингвостилистиката и проява на остроумие. Първопричина за това е самата фонологична и граматична структура на китайския език, която се характеризира с особено широк мащаб на семантичните преноси по фонетично съзвучие. В продължение на хилядолетната китайска история тази езикова специфика се развива и превръща в китайски социо-културен феномен, културно-психологическо и философско явление с голяма дълбочина и обхват, и присъства повсеместно като символичен фонев подтекст в ключови елементи от китайския културен живот. Фонетичното съзвучие в китайския език се характеризира с многообразни форми на проява и прагматични функции, върху които се градят традиционни поверия, норми за общуване, правила на поведение в китайска културна среда, то е неотделим елемент от основни културни кодове на китайския етнос и китайската идентичност.

Методика на чуждоезиковото обучение

(изпит); хорариум 2+2; кредити 4;

титуляр: доц. д-р Антония Цанкова;

Целта на лекционния курс към дисциплината «**Методика на чуждоезиковото обучение**» е студентите да придобият основните теоретични знания за развитието и водещите тенденции в съвременната педагогика на езика, като обща база за подготовка по методика на преподаването на китайския език като чужд. Представят се основните използвани методи на преподаване на чужд език и тяхната приложимост спрямо китайския език, разглеждат се проблемите на методическото планиране в макро и микроплан, стандартите за определяне на основните езикови компетентности на изучаващите чужд език, нива на обучение и езикови тестове.

В семинарите занятия теоретичните знания, придобити в лекционния курс, се прилагат за анализ на учебни методи и сравняване на учебни пособия.

Като част от практическото си обучение в курса, студентите извършват наблюдения върху педагогическа практика на опитни преподаватели, анализират методите на преподаване и на тази

основа разработват самостоятелно планове за преподаване на уроци по китайски език на начално и средно ниво (курсов проект).

Аудио-визуални и информационни технологии в обучението

(изпит); хорариум 1+0, кредити - 1

Титуляр: гл. ас. д-р Симеон Хинковски

По време на обучението по дисциплината "АВИТО" учебният процес се разглежда като система за управление с цел оптимизирането му. Изучават се физическите основи на различните технически средства, използването на звука и изображението за повишаване степента на усвояване на учебния материал. Изучаването на информационните технологии спомага за получаване на допълнителна информация и установяване на контакти с хора от различни държави, работещи в съответната научна област.

Текуща педагогическа практика

(изпит); хорариум 0+3; кредити 3;

титуляр: Цветелина Недялкова

В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ (ДВ, бр. 34 от 25.04.1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина **Текуща педагогическа практика** се провежда на съответния език в определени базови училища.

Текуща педагогическа практика включва наблюдение, анализ и изнасяне на пробни уроци и се осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите, осъществявани по време на текущата педагогическа практика, се развиват първоначални преподавателски умения и се подготвя прудипломната педагогическа практика.